

ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЮЧОГО ТЕСТУВАННЯ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ ЗА ТЕМАТИКОЮ “ТУРИЗМ” З ДИСЦИПЛІНИ “ІНОЗЕМНА МОВА”

УДК 378:796.5

Олег Дакаленко, кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов
Ірина Скрипченко, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри водних видів спорту
Дніпропетровського державного інституту фізичної культури та спорту

ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЮЧОГО ТЕСТУВАННЯ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ ЗА ТЕМАТИКОЮ “ТУРИЗМ” З ДИСЦИПЛІНИ “ІНОЗЕМНА МОВА”

У статті приділено увагу навчаючому англо-німецькому тестуванню студентів-спортсменів на рівні бінарного підходу до структур дисциплін – іноземна мова та туризм. Основну увагу акцентовано на тому, що при вивчанні іноземної мови у спортивних вишах використання навчаючого тестування має впливове адаптивно-психологічне значення та являє собою інноваційну навчальну технологію для підвищення мотивації до навчального процесу.

Ключові слова: інноваційні технології, тест, тестологія, іноземна мова, туризм, психологічний тонус, адаптація.

Лит. 11.

Олег Дакаленко, кандидат филологических наук, доцент кафедры иностранных языков
Ирина Скрипченко, кандидат наук по физическому воспитанию и спорту,
доцент кафедры водных видов спорта
Днепропетровского государственного института физической культуры и спорта

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ОБУЧАЮЩЕГО ТЕСТИРОВАНИЯ В ПОДГОТОВКЕ БУДУЩИХ СПЕЦИАЛИСТОВ ПО ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЕ И СПОРТУ ПО ТЕМАТИКЕ “ТУРИЗМ” ПО ДИСЦИПЛИНЕ “ИНОСТРАННЫЙ ЯЗЫК”

В статье уделено внимание обучающему англо-немецкому тестированию студентов-спортсменов на уровне бинарного подхода к структурам дисциплин – иностранный язык и туризм. Основное внимание акцентируется на том, что при изучении иностранного языка в спортивных вузах использование обучающего тестирования имеет влиятельное адаптивно-психологическое значение и является собой инновационную учебную технологию для повышения мотивации к учебному процессу.

Ключевые слова: инновационные технологии, тест, тестология, иностранный язык, туризм, психологический тонус, адаптация.

Oleh Dakalenko, Ph.D. (Philology), Docent of Foreign Languages Department
Iryna Skrypchenko, Ph. D. (Physical Education and Sport), Docent of Water Sports Department
Dnipropetrovsk State Institute of Physical Education and Sport

USE TEACHING TESTING IN TRAINING OF FUTURE SPECIALISTS IN PHYSICAL CULTURE AND SPORT ON A THEME “TOURISM” ON DISCIPLINE “FOREIGN LANGUAGE”

In the article the attention is given to testing of sports students at a level of the binary approach of disciplines' structures – foreign language and tourism. The basic attention is stressed that a studying foreign language in sports universities use of training testing has influential adaptive-psychological value und shows innovative educational technology for increase of motivation to educational process.

Keywords: innovative technologies, the test, testology, foreign language, tourism, a psychological tone, adaptation.

Постановка проблеми. Навчаюче тестування як форма контролю знань з іноземної мови, й особливо в спортивних вишах, (у нашому випадку – англійська та німецька водночас) – це підсистема у рамках системи навчання в цілому, яка реалізує потрібні їй функції, та має власні методи. Одним з найбільш ефективних засобів контролю у навчанні іноземної мови і є тест. Тести є складовою частиною будь-якого тестування –

методу дослідження, який передбачає виконувати тим, хто навчаються, спеціальні, “екстраспеціальні” або “гібридні” завдання. Останній тип є дуже актуальним для студентів-спортсменів, тому що стандартна та нестандартна форма завдань при цьому забезпечить оперативність в роботі та легкість підрахунку результатів та, головним чином, підвищать “психологічний тонус” студента-спортсмена, у конкретному практичному напрямі – “туризмі”, дякуючи іноземній мові і навпаки.

ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЮЧОГО ТЕСТУВАННЯ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ ЗА ТЕМАТИКОЮ “ТУРИЗМ” З ДИСЦИПЛІНИ “ІНОЗЕМНА МОВА”

Такого роду бінарний підхід є своєрідним та специфічним як з лінгво-методичного боку, так і зі спортивно-туристичного.

Актуальність дослідження полягає у тому, що контроль вмінь та навичок володіння іноземною мовою завжди був актуальною проблемою у методиці викладання іноземних мов у немовних вишах [8, 15], [9, 12], [1, 18]), у нашому випадку – спортивно-педагогічних. У пошукурізних форм оцінювання знань з дисципліни “Іноземна мова (I курс)/ Іноземна мова за професійним спрямуванням (II курс)” підвищується роль викладача та й тих, хто навчається, на рівні організації процедури та розробки змісту педагогічних вимірювань у площині адаптивного підходу до складання, інколи, вступного або проміжного тестування у рамках дисципліни-напрямку “туризм”. Подібне мовне тренування будується на основі суто спортивної парадигми, яка досить суттєво й докорінно відрізняється від методичних основ традиційного тестування у навчанні іноземним мовам. На думку дослідників І.А. Цатурової, С.Р. Балуян головне це – “... достатня ступінь урахування індивідуальних характеристик тих, хто тестується у виконанні тестових завдань” [11, 26]. Тобто, певною мірою інтерактивність є найважливішою характеристикою мовного тестування. Таке тестування, особливо для студентів-спортсменів, за своїми якостями, є своєрідним “вмиканням” у навчальний процес та “стандартом” за формалом та своєрідною індивідуалізацією ментальних якостей тих, що навчаються, засобами педагогічних вимірювань. Дисципліна “Іноземна мова (I курс)/ Іноземна мова за професійним спрямуванням (II курс)” та “Туризм” є подвійною, паралельною ланкою, яка може торкатися не лише прагматичних традиційних видів тестування, але й досить філософсько-альтернативних, а саме: самоукладання тестів із студентами-колегами, укладання білінгвальних англо-німецьких гібридних тестів (напр.: вправ-тестів) із викладачем з використанням широковживаної та активної тематичної лексики за напрямом “спортивний туризм” та “туризм-подорож” тощо.

Ми вважаємо, що такого роду “самонавчальна” альтернатива надає поштовх інтеграції прийомів тестування та щоденного навчання, як спортивним дисциплінам, так і іноземній мові. Головне завдання полягає у тому, щоб не зашкодити навчальному процесу задля процедур вимірювання результатів, не віддаляти зміст тестування від змісту навчання (як дисципліни “Іноземна мова” так і “Туризм”), не обмежувати результати тестування описанням прогалин у

знаннях тих, хто навчаються, не ігнорувати й показник приросту (або надбань) знань за певний період, не підмінювати аналіз індивідуальних тестових показників простим порівнянням з суто програмною нормою, не відмовлюватись від реальних умов навчання та виховання тих, хто навчається.

Отже, у даному підході до тестування студентів-спортсменів, ми, як прерогативу, виділяємо такі головні критерії: самооцінка/самооцінювання, вимірювання ментального розвитку, увага до навчання та цінність тестування як засобу навчання взагалі. Всі ці “величини” наголошують на тому, що вивчаюче адаптивно-альтернативне тестування є дуже ефективним і упевнено виділяє:

- сильні та слабкі сторони пізнавальної діяльності у ході усього навчального процесу;
- особливості пізнавальної діяльності тих, що навчаються, у процесі виконання різноманітних навчальних завдань;
- динаміку та ефективність навичок у незвичних умовах викладання іноземної мови за спортивним спрямуванням з опорою на дисципліну “туризм”.

Ми упевнені, що тестування у “тандемі” двох дисциплін “Іноземна мова” + “Туризм” є твердою сходинкою до оволодіння студентами-спортсменами необхідним та достатнім рівнем іншомовної комунікативної компетенції для вирішення соціально-комунікативних завдань й у різних галузях професійної діяльності при спілкуванні із зарубіжними партнерами, а також для здійснення подальшої вже поглибленої навчально-пізнавальної діяльності.

Додамо, що використання тесту (будь-якого виду, типу, складності) повинно досить точно визначати рівень знань або незнань студентів-спортсменів. На думку В.А. Манько, – “тест має бути розглянутий як система специфічних завдань певного змісту, з поступовим ускладненням з метою об’єктивної оцінки структури, рівня та якості підготовки тих, що навчаються, в оволодінні іноземною мовою” [7, 105].

Мета даної роботи полягає у дослідженні використання навчаючого тестування у навчанні майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту іноземній мові (англійській та німецькій) за дисципліною-напрямом “туризм”.

Виклад основного матеріалу. Сьогодні ми є свідками того, як іноземна мова набирає обертів та користується великим попитом в різних осередках соціальних пластів населення. Все більше людей, головним чином – студентство – вивчає іноземні мови та різноманітно

**ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЮЧОГО ТЕСТУВАННЯ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ ЗА ТЕМАТИКОЮ “ТУРИЗМ” З ДИСЦИПЛІНИ “ІНОЗЕМНА МОВА”**

використовують ці навички у практичній діяльності. Постійне “оживлення” міжкультурної комунікації, підвищення інтересу до накопичень інтелектуальних скарбів роблять іноземну мову не тільки цікавою навчальною дисципліною, але й необхідним засобом для діалогу культур, впевненої інтеграції України у Європейський простір та світову економічну систему, здійснення сильних науково-технічних та гуманітарних проєктів іншими країнами. Зростає потреба у фахівцях, які володіють розмовним мовленням та готові працювати з літературою за фахом (і не тільки!) іноземною мовою, що у спортивному напрямі та дисципліні “туризм” більш ніж актуально. Це сприяє значному змінненню у практиці навчання іноземним мовам у паралельному англо-німецькому (своєрідно білінгвальному) заохоченні, де домінуючим підходом стає комунікативний підхід, який і є першою сходинкою до вивчаючого (тематичного, дисциплінарно адаптованого) тестування задля запобігання виконання тематичних тестів зі “звичними” помилками. Ми маємо на увазі ті помилки, коли студент-спортсмен діє нерішуче, обираючи варіант відповіді методом випадкового обирання. Тому головна мета “на сучасному етапі розвитку тестологічного напрямку у методиці викладання іноземної мови – це вибір нових тенденцій у відборі методів, які орієнтовані на мету навчання – формування у тих, хто навчається, основних ознак вторинної мовної особистості” [6, 4]. Ми додержуємося такої думки, та вважаємо, що традиційність, інноваційність, альтернативність у тестологічному підході і є тією позицією, яка має поєднати принципи двох дисциплін “іноземна мова + туризм” (рівно і обох мов – англійської та німецької) у одну практично-корекційну та контрольну структуру.

дозволить виявити ступінь володіння новим матеріалом до початку його вивчення. У цьому зв'язку як альтернативу традиційним засобам контролю нерідко пропонують попередньо-корегуючі тести, так звані “передтести”, які дозволять з досить високою ефективністю виявити готовність до засвоєння нових знань у всіх тих, що навчаються. Зміст вхідного попереднього тесту з метою виявлення ступеню володіння новим матеріалом до початку його вивчення (своєрідна “тест-розвідка”) має повністю охопити заплановані результати майбутнього навчання та бути основаним на новому матеріалі. Однак, вагомим є те, що ми пропонуємо своєрідний білінгвальний “передтест” – англійською та німецькою мовами; він має акцент на вишукуванні мовної паралельності, як лексичної, так і граматичної, або навпаки – повної різності. Такий підхід має цілком лінгво-психологічний акцент. Дослідниця Я.В. Довгополова справедливо відмічає, що “...тестування є одночасно і навчальною вправою, і засобом контролю. Використання тестових завдань як засобу навчання є ефективним і виправданим з точки зору дидактики та психології” [4, 3].

У якості головної теми з дисципліни-напрямку “туризм” нами обрано досить символічно-абстрактну тематику, таку як – подорож (Travel, Travelling/ Reise (Reisen), Wandern). Перший етап – це ознайомлення з лексичним складом цієї комплексної теми обох мов – англійської та німецької. Звісно, що подорож має відбуватися літаком, на човні, потягом і т.п., але ми пропонуємо загалом схожу тематичну лексику (“лексичний фон”), яка є актуальною й у пішохідному туризмі, й у розмовному мовленні відносно даної тематики, наприклад:

Англійська тематична лексика	Німецька тематична лексика
travel, travelling, journey, trip	die Reise (das Reisen) – подорож
to decide	sich entschließen – рішити(ся)
(to) advise	raten - порадити
means of transport	das Verkehrsmittel – транспортний засіб, вид транспорту
economize, use sparingly	sparen – економити
friendly, amicable	freundschaftlich – компанійський
fellow-travel(l)er	der (die) Mitreisende – подорожуючий(а), супутник(ця)
outing journey	die Fahrt – подорожування
Comfortable	bequem – зручний

Отже, на початку будь-якого тестування ставиться у відповідність вхідне тестування, яке

Зрозуміло, що лексичний обсяг з цієї теми значно ширший та колоритніший. Але лексика,

попри все, яки ми пропонуємо, має примусити студентів-спортсменів пригадувати інший лексичний мінімум, з яким вони зустрічалися раніше – вже для самоперевірки і внутрішньої самостійної роботи з “самотестування”, задля того, щоб ефективніше утворити форму тематичної думки – тобто правильно побудоване граматично речення. Варто сказати, що такі тести мають бути у варіантах обох мов, як **закритими** [5, 149 – 152], так і **відкритими** [10, 100 – 106].

Обмовимось, що представлений вище лексико-тематичний “minimum minimumum” сприяє так званому “віртуальному концепту-тесту”, який кожен студент-спортсмен складатиме собі для самоперевірки, і, таким чином має дійти, після проходження додаткового матеріалу з цієї теми, до виконання базово-закріплювальних тестів, які передбачають спеціально організований вимір знань, навичок, вмінь, що нас цікавлять. Якість будь-якого тесту визначається, у першу чергу, показниками його надійності та валідності. **Валідним** можна вважати лише той тест, який має вимірити рівень розвитку лише тих вмінь, навичок, знань, задля вимірювання яких він (тест) передбачений укладачами (викладачами з іноземної мови) та співкладачами (викладачами з туризму). Середньою ланкою, за звичай, виступають студенти-спортсмени, які приймають і безпосередню, і непряму участь: вони вивчають дві дисципліни водночас – іноземну мову та туризм, та роблять практичні висновки при виконанні тематичних тестів.

Паралельно-білінгвальне тестування при вивченні англійської (як головної мови) та німецької (як другої, вторинної мови) проводитиметься за для виявлення:

- 1) здібностей у певному виді діяльності;
- 2) рівню досягнення у певному виді діяльності;
- 3) труднощів у оволодінні тим чи іншим видом діяльності та можливих способів їхнього подолання.

У нашому випадку використовуються тематично-проміжні тести, які покликані сприяти покращенню самого навчального процесу та бути сходинкою до більш позитивного виконання підсумкового тесту, що означає – студенти-спортсмени стануть більш компетентними у виборі правильної відповіді, дякуючи залученню обох дисциплін, та педагогічно-фаховому спілкуванню із викладачами обох напрямів, що є досить актуальним у процесі навчання. Дослідниця В.В. Галкіна схиляється до думки, що “... змістовна сторона процесу навчання отримує свої нові цінні характеристики, на перший план виходить роль викладача у формуванні

компетенції студентів, форми і методів, які використовуються у процесі навчання” [3, 10].

Нам здається, що характер білінгвальних англо-німецьких тестових завдань та організація їхньої побудови відповідають самому призначенню вправи. Вибір відповіді із цілої низки запланованих, поєднання мовних одиниць за певними тематичними ознаками, визначення факту наявності або відсутності будь-якої ознаки у мовній одиниці, відбудування цілого з його частин – це все види напруженої роботи, у основу яких покладено аналітичні операції, які спрямовані на виділення диференційних ознак одиниці, яка затреновується (див. вище білінгвальну подачу лексичного “мінімум-мінімуму”), останні ж, у свою чергу, складають потужну основу для запам’ятовування та засвоєння мовного матеріалу взагалі, і не тільки тематичного.

Навчаюче тестування особливо для спортсменів-туристів та студентів-спортсменів, хоча б і за абстрактною темою: “туризм = подорож”, все ж дає змогу протиставити мовну одиницю за такими ознаками як – вибір, самовпевненість, рішучість вибору правильного варіанту відповіді тощо. Інакше кажучи, навчаюче тестування допомагає студентів-спортсмену чітко “опрацювати” відповідну одиницю за всіма її ознаками без великої витрати часу. Таким чином, саме та характеристика тесту, яка ставить під сумнів чесність та “коректність” контролю, можливість порівняння різних ознак схожих варіантів відповіді, і складає навчальну цінність **тесту як вправи**.

Цікаво, що організація тесту у нашому так званому “бінарному” вигляді дозволяє поступово скоротити час виконання всього тесту. Це означає, що можна працювати над прискоренням операцій лексико-граматичного та загально-туристичного аналізу, їхнім згортанням, тобто досягти автоматизації процесів пізнання. Останнє положення є дуже важливим, тому що у арсеналі методики є досить незначна кількість видів вправ, вправ-тестів, які мають дозволити автоматизувати дані складні процеси з боку аналітики виконання білінгвального тесту, психологічного підходу та спроби перевірити себе двомовно та “дводисциплінно”, тому що “... туризм є одним з найважливіших соціальних та економічних явищ сучасного суспільства. Розвиток міжнародного туризму неминує впливає на лексику, яка його характеризує” [2, 35].

Окрім стандартних видів тестів англійською та німецькою мовами, як специфічний вид ми пропонуємо своєрідний адитивний “клоуз-тест”.

ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЮЧОГО ТЕСТУВАННЯ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ ЗА ТЕМАТИКОЮ “ТУРИЗМ” З ДИСЦИПЛІНИ “ІНОЗЕМНА МОВА”

Хоча особливість “клоуз-тесту” полягає у тому, що ситуація у ньому представлена у виді зв’язаного тексту (як монологу, так і діалогу), ми, у свою чергу, текст або діалог у аудитивному вигляді з двомовним мінімальним “лексичним фактажем”, т. м. різну лексику (слова та словосполучення) за темою “Travelling/ Reisen & Wandern”, наприклад таку: (англ): flight, to be in a hurry, expensive, on a flight day, to board the plane, to bear in mind, to arrive exactly an time etc.; (нім): die Vielfalt, das Zeugnis, das Zelt aufschlagen, der Schlaf/Speisewagen, die Fahrkarte, preiswert, die Reisegesellschaft, die Auskunft geben (erteilen) usw.

Звідси витікає, що успішність виконання “клоуз-тесту” знаходиться у безпосередній залежності від того, наскільки швидко той, кого тестують, зможе зрозуміти весь короткий аудитивний текст та встановити зв’язки між текстовими подіями, які описано у такого роду тексті. Для спортсмена-туриста та студента-спортсмена це вкрай важливо та необхідно, і це, у свою чергу, визначається тим, як добре він володіє лексикою тематики “подорож” та на якому рівні у нього розвинута здогадка і як адекватно він розуміє і текст, і лексику, і як правильність відповіді відіб’ється у коректній тестовій ситуації.

Отже, “клоуз-тест” є також засобом перевірки розуміння та сприймання іншомовного мовлення на слух. У такому випадку він представляє собою “мовлення-відлуння” (монологічної або діалогічної форми), яке може подаватися у нормальному темпі при наявності “істотних перешкод”, роль яких виконують пропущені слова (див. вище).

Головна мета таких тестів – це “мобільна” співпраця викладачів з іноземної мови і туризму, і подання студентам їх з коментарями принципів та тонкощів однієї та другої дисципліни, тому що подорож літаком, на човні, або пішки студентами-спортсменами сприймається “спортивно” і відразу ж з адаптивно-психологічним відтінком. Окрім того, “тестове бачення” студентів-спортсменів стає білінгвально-аналітичним, що представляє для спортсменів-туристів, насамперед, швидку сконцентрованість, зацікавленість та принцип упевненої навчальної рішучості.

Тести, як ми бачимо, мають реалізувати ту чи іншу функцію, вони подібні, але мають різні задачі, і тому для їхнього змісту та проведення (останнє положення є дуже важливим!) висуваються різноманітні вимоги. Однак ми наголошуємо на тому, що для навчаючих тестів (й особливо для майбутніх фахівців з фізкультури і спорту) типовим є багатократне повторення однієї та тієї ж самої одиниці, протиставлення її

іншим одиницям за різними ознаками, розміщення її у положення тієї, що відшукується, або відкидається, багатократне виконання одного й того ж тесту (для досягнення потрібної швидкості впізнавання) і. т.і. Це свідчить про те, що білінгвально-синхронне використання тестів із залученням “співдисципліни” – “туризм” – виправдане, однак, і в теоретичних дослідженнях, і при складанні тестів потрібно чітко розмежовувати дві їхні функції – психологічну та адаптивну з тим, щоб використовувати їхні креативно-реальні можливості для підвищення ефективності навчального процесу.

Викладені факти дозволяють зробити **висновки** про те, що при вивченні іноземної мови у спортивних вишах використання навчаючого тестування має впливове адаптивно-психологічне значення з боку вищевказаної творчо-додаткової дисципліни – “туризм” і головної – іноземної мови (та іноземної мови за професійним спрямуванням).

Використання білінгвального англо-німецького тестування у сучасних умовах обґрунтовано цілою низкою психолого-педагогічних факторів:

1. Навчаючі білінгвально-тематичні тести дають можливість підвищити якість навчального процесу, оскільки допоможуть виявити індивідуальний темп навчання, а також прогалини у поточній і, звичайно, підсумковій підготовці з обох мов у тих, що навчаються.

2. Навчаючі тематичні (закриті та відкриті) тести на рівні співробітництва обох дисциплін (іноземна мова = туризм) є символічною складовою багатьох інноваційних навчальних технологій, і самі є засобом технологізації та “вкладенням різноманітностей” у навчальний процес.

3. Навчаючі тематичні тести розглядаються нами як найважливіший засіб управління та контролю самостійної роботи, особливо студентів-спортсменів, є також своєрідним методом визначення поточного та підсумкового рейтингу студентів як найефективнішого засобу мотивації до навчання як спортивних дисциплін, в нашому випадку, “туризм” з естетичною та спортивною позицією, так і гуманітарних – іноземна мова (англійська та німецька).

Перспективи подальших досліджень. Білінгвально-тематичний підхід у вивчаючому тестуванні має бути завжди ефективним засобом корегуального моніторингу навчального процесу навчального закладу будь-якого типу.

1. Аванесов В.С. Определение исходных понятий теории педагогических измерений /

- В.С. Аванесов // Педагогические измерения. – 2005. – № 2. – С. 17 – 20.
2. Белозерова Е.В. Заимствования в лексике туризма испанского языка / Е.В. Белозерова // Межкультурная коммуникация и профессиональное ориентированное обучение иностранным языкам: Материалы IV Междунар. науч. конф., посвящ. 89-летию образования Белорус. гос. ун-та (Минск, 29 окт. 2010 г.) [Отв. ред. В.Г. Шадурский и др.]. – Минск: Изд. центр БГУ, 2010. – 191 с.
3. Галкина В.В. О компетенциях и компетентностном подходе в процессе обучения иностранным языкам в вузе / В.В. Галкина // Актуальные вопросы лингвистики и методики преподавания иностранных языков в неязыковом вузе. – Киров: Межрегиональные ЦИТО, 2014. – Выпуск № 2. – Спецвыпуск № 01. – 62 с.
4. Довгополова Я.В. Впровадження тестової методики в процес навчання у вищих навчальних закладах / Я.В. Довгополова [Електроний ресурс]: режим доступу <http://www.dspace.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/6516/2/11dyvvnz.pdf>
5. Дуда Н.В. Тестовые задания для подготовки к ЕГЭ по английскому языку / Н.В. Дуда – Ростов на Дону: Изд-во “Феникс”, 2003. – 288 с.
6. Кашина Е.Г. Традиции и инновации в методике преподавания иностранного языка: учеб. пособие для студентов филологических факультетов университетов / Е.Г. Кашина – Самара: Изд-во “Универс-групп”, 2006. – 75 с.
7. Манько В.А. Роль та функції тестового контролю у навчанні іноземної мови / В.А. Манько [Електроний ресурс]: режим доступу: <http://www.dspace.univer.kharkov.ua/images/redactor/news/2014-04-08/conference.pdf>
8. Поляков О.Г. О некоторых проблемах использования тестов как одного из средств контроля обучения школьников по иностранному языку / О.Г. Поляков // Иностранные языки в школе. – 1994. – № 2. – С. 15 – 21.
9. Сафонова В.В. Социокультурный подход к обучению иностранному языку как специальности: автореф. дисс... докт. пед. наук. – М., 1993. – 47 с.
10. Хайдерманн В. Тренировочные упражнения по грамматике немецкого языка. Часть 1. / Автор русской редакции: Майвальд Т.В. / В. Хайдерманн. – К.: Verlag für Deutsch & “Методика” (перевод и адаптация), 1998. – 144 с.
11. Цатурова И.А. Тестирование устной коммуникации [Текст] / И.А. Цатурова, С.Р. Балуйн. – М.: Высшая школа, 2004. – 245 с.

Стаття надійшла до редакції 21.03.2015

Джерела мудрості

“Обніміте ж, брати мої,
Найменшого брата, –
Нехай мати усміхнеться,
Заплакана мати.
Благословить дітей своїх
Птвердими руками
І діточок поцілує
Вольними устами.
І забудеться срамотна
Давня година,
І оживе добра слава,
Слава України.
І світ ясний, не вечірній
Тихо засіяє...
Обніміться, брати мої,
Молю вас, благаю!”

Тарас Шевченко

“І мертвим, і живим, і ненародженим...”

